

แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หัวข้อเรื่องการพยาบาลสตรีที่มีเลือดออกในระยะตั้งครรภ์.....

สาขาวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์.....

วิธีการสอน การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem base learning: PBL)

ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบ PBL

1. ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้อย่างแท้จริง (student-centered learning)
2. จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ ให้มีจำนวนกลุ่มละประมาณ 5-8 คน
3. ผู้สอนทำหน้าที่ เป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) หรือผู้ให้คำแนะนำ(guide)
4. ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้น (สิ่งเร้า) ให้เกิดการเรียนรู้
5. ลักษณะของปัญหาที่นำมาใช้ ต้องมีลักษณะคลุมเครือ ไม่ชัดเจน มีวิธีแก้ไขปัญหาได้อย่าง

หลากหลาย อาจมีคำตอบได้หลายคำตอบ

6. ผู้เรียนเป็นผู้แก้ปัญหาโดยการแสวงหาข้อมูลใหม่ ๆ ด้วยตนเอง (self-directed learning)
7. การประเมินผล ใช้การประเมินผลจากสถานการณ์จริง (authentic assessment) ดูจากความสามารถในการปฏิบัติของผู้เรียนในขณะทำกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning process) และพิจารณาจากผลงานที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ (Learning product)

1. ผลการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

ผลการเรียนรู้

1) ทักษะทางปัญญา

ตัวชี้วัด

- วิเคราะห์สถานการณ์ได้ตรงประเด็น
- การตั้งสมมุติฐานจากสถานการณ์ปัญหา
- การใช้ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับโจทย์สถานการณ์
- มีการใช้ข้อมูลและหลักฐานในการอ้างอิงถูกต้อง

2) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ตัวชี้วัด

- บทบาทของการเป็นผู้นำ และสมาชิกในกลุ่ม
- ความรับผิดชอบในการค้นคว้า
- การกระตุ้นผู้ฟังและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตัวชี้วัด

- การนำเสนอข้อมูลที่ศึกษาสอดคล้องกับโจทย์สถานการณ์
- การใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นงานวิจัยจากวารสารทั้งในและต่างประเทศ
- การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษถูกต้องตามหลักวิชาการ

2.สาระสำคัญ

การมีเลือดออกในระยะต่าง ๆ ของการตั้งครรภ์เป็นภาวะฉุกเฉินทางสูติกรรม (Obstetric emergency)ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อทั้งมารดาและทารก และอาจเป็นสาเหตุให้มารดาเสียชีวิตได้ พยาบาลจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีเลือดออกจากสาเหตุต่าง ๆ และสามารถให้การ

พยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นและดูแลให้มารดาและทารกคลอดออกมาอย่างปลอดภัย

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ความรู้ (Knowledge : K)

- นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์ การประเมินและการวินิจฉัยภาวะตั้งครรภ์ที่มีเลือดออกในระยะตั้งครรภ์ได้: Abortion, Molar pregnancy, Ectopic pregnancy, Placenta previa, Abruptio placenta

- นักศึกษาสามารถบอกผลกระทบและการพยาบาลสตรีที่มีเลือดออกในระยะตั้งครรภ์จากสาเหตุต่างๆ ได้ถูกต้อง

3.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process : P)

- นักศึกษามีบทบาทเป็นผู้นำและบทบาทสมาชิกในการนำเสนอภายในกลุ่ม
- สามารถสืบค้น ค้นคว้า งานวิจัยวารสารทั้งในและต่างประเทศ
- นักศึกษาสามารถสื่อสารภาษาไทย ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude : A)

- การคิดวิเคราะห์จากโจทย์สถานการณ์
- บทบาทการเป็นผู้นำในกลุ่ม และบทบาทของสมาชิกในการนำเสนอข้อมูล

4. สารการเรียนรู้

การพยาบาลสตรีที่มีเลือดออกในระยะตั้งครรภ์

5. จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

5.1 ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21

ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ไขปัญหา

ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ

ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ

ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้

5.2 ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ของคนในศตวรรษที่ 21

ความยืดหยุ่นและการปรับตัว

การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง

ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

5.3 คุณลักษณะของคนในศตวรรษที่ 21

คุณลักษณะด้านการทำงาน ได้แก่ การปรับตัว ความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การชี้นำตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง

คุณลักษณะด้านศีลธรรม ได้แก่ ความเคารพผู้อื่น ความซื่อสัตย์ ความสำนึกพลเมือง

6. การบูรณาการ

บูรณาการกับงานวิจัย โดยให้นักศึกษาสืบค้นงานวิจัย วิเคราะห์และนำมาใช้ในการเสนอให้สอดคล้องกับโจทย์สถานการณ์

7. ชิ้นงานหรือภาระงาน

- รายงานการวิเคราะห์บทความวิจัยจากวารสารต่างประเทศ

- ผลสรุปการวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

- แบ่งกลุ่มนักศึกษาเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 16 – 17 คน และจัดอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม
- เตรียมโจทย์สถานการณ์ที่แตกต่างกัน จำนวน 6 สถานการณ์ แล้วให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มเลือกโจทย์สถานการณ์
- กำหนดข้อตกลงอาจารย์ที่ปรึกษาในเรื่องขั้นตอน ระยะเวลา ขอบเขตและแนวทางในการวิเคราะห์
- นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม เพื่อปรึกษาแนวทางการค้นคว้าและวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์

ขั้นดำเนินการ

- มอบหมายโจทย์สถานการณ์ให้นักศึกษาสืบค้นงานวิจัย ค้นคว้าตำราที่เกี่ยวข้องกับภาวะเลือดออกขณะตั้งครรภ์
- นักศึกษาทุกคนเข้ากลุ่ม PBL โดยมีผู้นำคอยดำเนินการ และสมาชิกทุกคนร่วมกันวิเคราะห์ และนำเสนอในกลุ่ม โดยมีอาจารย์ประจำกลุ่มคอยชี้แนะ อย่างน้อย 3 ครั้ง

ขั้นสรุปผล

- ผู้นำกลุ่มสรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้จากโจทย์สถานการณ์ในแต่ละกลุ่มย่อย
- นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำผลสรุปที่ได้ในแต่ละโจทย์สถานการณ์ นำเสนอในชั้นเรียน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาและอาจารย์ผู้สอนร่วมกันสรุปกับนักศึกษา

9. สื่อการสอน

โจทย์สถานการณ์จำนวน 6 โจทย์ ซึ่งครอบคลุมในหัวข้อภาวะเลือดออกขณะตั้งครรภ์

10. แหล่งเรียนรู้ในหรือนอกสถานที่

- ห้องสมุด
- ระบบสืบค้น CINHALL

11. การวัดและประเมินผล

12.1 วิธีการวัดและประเมินผล

- การวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์และการนำเสนอ
- สอบปลายภาค

12.2 เครื่องมือ

- แบบประเมินการวิเคราะห์โจทย์สถานการณ์และนำเสนอ
- แบบประเมินรายงานการวิเคราะห์บทความวิจัยจากวารสารต่างประเทศและการนำมาใช้นำเสนอในกลุ่ม

12.3 เกณฑ์การประเมิน

- ความรับผิดชอบในการเข้ากลุ่ม
- พฤติกรรมขณะเข้ากลุ่ม ความสนใจ
- ทักษะการนำเสนอ
- การวิเคราะห์บทความวิจัย ความถูกต้องของการแปล การสรุปใจความ
- ผลการสอบมากกว่าร้อยละ 60

13. บันทึกผลหลังการสอน

13.1 ปัญหา/อุปสรรค

- จำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่มมีมากเกินไป ทำให้การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่มทำได้ไม่ทั่วถึง
- นักศึกษามีทักษะในการสืบค้นได้ไม่เท่าที่ควร

13.2 แนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค

- ปรับเพิ่มจำนวนกลุ่ม และลดจำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่ม
- เพิ่มการสอนทักษะการสืบค้นให้กับนักศึกษาก่อนเข้ากลุ่ม